

בתורת מיסוי

כתיקונם ודאי לא היו יכולים לעמוד במאמץ הפיסי של נהגי חזית אך עשו עתה את הכל כדי למלא מקומם של מספר לוחמים רב ככל האפשר.

● **"...טור ארוך של אוטובוסים**
"דן" חיח מוסתר באפולוית הבוקר. הוא עמד לאורך כביש צדדי. טורי היילים עמוסי הגור קרב, רוכבים, "עז זים", מקלעים, באזוקות ומרגמות, עלו בסדר מופתי, תפסו מקומותיהם, איכו לתזוזה."

בימים כתיקונם נהגו מוסדות ואישים לבטל, כלאחר יד, את היתרון הטמון במסגרת הקואופרטיבית למשק ולבטחון המדינה. מבצע "קדש" החזיר יתרון זה מחדש לתחושת הציבור — האוסן בו הועמד קואופרטיב "דן" לרשות כוחות הבטחון במהירות, באיכות ובשלמות. רק גוף ממושמע עקב עצם מה תו הקואופרטיבית כנהגי "דן" יכול היה לבצע את שביצעו בתוך אזורי החזית. תוך שעות מהקריאה הועמד צי האוטובוסים של "דן" לרשות צה"ל. "דן" בחר באוטובוסים הטובים ביותר ללוחמי החזית והשאיר במרחב תל-אביב רק את המכונות המיושנות מראשית שנות השלושים. פקחי "דן" עברו בגיפיהם בקחים, הורידו מספר אוטובוסים מקו זה, מספר מקו זה ומאות המכונות הגדולות והחדשות החלו נעות לעבר החזית.

"דן" לא הסתפק בכך, הבטיח יעילות מקסימלית של האוטובוסים המגויסים עליידי כך שהתקין ציוד נוסף ומיוחד בכל אוטובוס. ציוד זה כלל ארגו של כלים, מלאי נוסף של דלק ומספר צמיגים רודביים.

● **"...ראשונים נכנסו (לעזה) אר**
טובוסים של "דן" שחובילו יחידות צבא."

"(הבקר")

תפקידו של "דן" במערכה לא הוגבל רק לפריצה לעזה, כמובן. האוטובוסים אפשרו העברה מהירה של אלפי השבויים לעורף ועליידי כך שחזרו לוחמים מתפי קידי שמירה לתפקידים מלחמתיים. האוטובוסים אפשרו הסעה מרוכזת, מהירה ובעלת ממדיענק של כוחות לוחמים לנקודות ההיערכות, תרמו בכך את חלקם הנכבד לעקרון הניידות של צה"ל. האוטובוסים של "דן" אפילו שימשו כאמבולנסים, חסכו בכך בכלי רכב אחרת להם היו נזקקים להעברת הפצועים.

● **"...כפי שנמסר לסופרנו הגיעו**
מרבית האנשים לעבודתם והנחלת "דן" עושה מאמצים לספק את כל צרכי התחבורה בעיר."

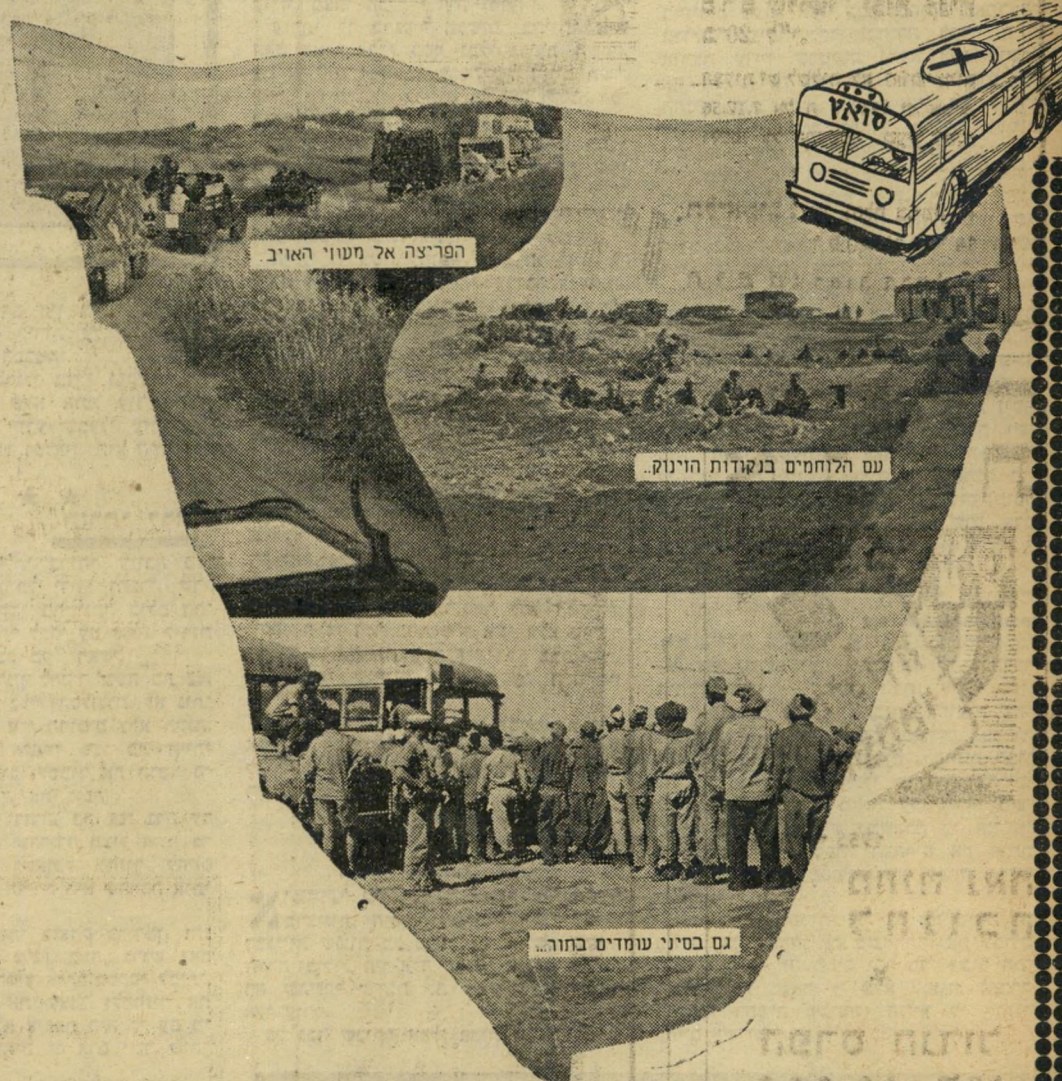
"(חרות")

למטבע היה גם צד שני. היה זה המחסור שהורגש בעורף. 650 אלף תושבי מרחב תל-אביב אותם משרת "דן" התנהגו בימי המערכה למופת, התיחסו בסבלנות לעיכובים, איחורים והפסקות בשירות. אך למרות כל הקשיים קיימה רשת התחבורה במלואה בכל מרחב "דן". אם כי המערכה חיבה, כמובן, לצמצם פה ושם, ליצור פער בלוח הזמנים. "דן" קיים את התחבורה בכל התנאים ובכל השעות. נוצלה המכונה האחרונה והאדם האחרון. נהגים עברו בדציפות מחמש בבוקר עד עשר בערב — שבע עשרה שעות ביום.

● **"...מייד עם החזרת הרכב מי**
מפעיו המיוחדים הוא הוכנס שוב לי תנועה הרגילה, במידה שלא היה זקוק לשיפורים."

"(על המשמר")

האוטובוסים שעברו בדרכי המדבר, חזרו מן המערכה כשרבים מהם טעונים אבשרה יסודית ושיפוץ ניכר לקראת הכנסתם מחדש לשירות סדיר. יעברו שבועות רבים עד שתקן האוטובוסים של "דן" ימלא. ועדיין אין זה הכל. המערכה אילצה את הממשלה להנהיג קיצוצים והיטלים כדי לממן את הוצאות הבטחון. גביית מימון המלחמה הוטלה במיוחד על גופים מאורגנים. "דן" בתפקיד של גיבה אוצר המדינה יגבה תוספת חירום בגובה ממוצע של 10% ממחיר הנסיעה. "דן" העומד בגלגל אנפיו הציבורי בנוחיות רבה כואת לרשות השלטונות, אינו מסתפק בכך. הוא יעשה מצדו מאמץ נוסף בחזית החירום — לחסוך ככל האפשר דלק יקר. מנועת האוטובוסים תצומצם עליידי הורדת מכונות מן הקחים והגדלת הפער בין הנסיעות בשעות השפל, ובשעות הערב יועסקו רק אוטובוסים בעלי מנוע דיזל על-מנת לקמץ ככל האפשר בדלק. ל-650 אלף תושבי מרחב "דן" צפויה גם בשורה טובה: אחר שמשך שנים טענה חברת "דן" כי יבוא האוטובוסים אינו עומד בכל יחס לגידול האוכלוסייה ודרשה כי יובאו יותר אוטובוסים נחשבה עתה דעתה של "דן" ומכסת היבוא של האוטובוסים לשנה הקרובה כבר הוגדלה תוך התחשבות בניסיון השבועות האחרונים.

נשא את השלט "מס" 5" היה בין המכונות הראשונות שעברו את אל-עריש דרומה. זהו היתרון העצום של משק האוטובוסים. אפשר לגייסם בן לילה. להפוך אותם לרכב המוביל את העם הלחם לנצחון. איש אינו יכול לעקור את מסילת-הברזל כדי להעביר היילים למרכז הציראי סיני, אבל את קורי האוטובוסים אפשר להעתיק תוך שעות מעטות לקו חדש, במרחק של מאות קילומטרים. וכך היה "דן", כקואופרטיבים האחרים לתחבורה, אחד הגורמים החשובים בהצלחת מבצע "קדש", מבצע מיגור התוקפן המצרי. המטה הכללי של צה"ל ידע כי יוכל לסמך על "דן" ועם הקריאה הראשונה הועמד מרבית צי האוטובוסים של "דן" לרשות כוחות הבטחון. אותה שעה נמצאו מאות רבות של נהגי "דן" בשירות פעיל בחילותיהם השונים וקשישי "דן" התנדבו לנהוג באוטובוסים המגויסים. היו אלה הוותיקים אשר בימים

● **"...לפני כמה ימים ראיתי נהי**
גים אלה כשחזרתי מעזה. רובם היו בדרכם מן הדרום, מאובקים, עייפים ובלתי-מגולחים. ברור היה שלא ישנו כמה לילות. אך משהו נצני בעיניהם האדומות. אלה היו אנשים שיחד עם נהגים אחרים אחרים יצאו בחשאי מבתיהם בליל הגיוס, והם הם שהכי או את החיילים לשרות הקרב."
(סגני-אלות משה פרלמן, דובר הממי שדה וצה"ל ב"קול-ישראלי")
מניצנה עד מבואות איסמעאליה, מעזה ועד קסיימה, לאורך מאות קילומטרים של כבישים ודרכי-עפר, נראו האוטובוסים עמוסי החיילים. אוטובוס של "דן", שעוד